

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГОВОЇ ПАЛАТИ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

(за матеріалами Асоціації «Український національний комітет
Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine), м. Київ)

Студентки 4 курсу, 15
групи, спеціальності 292
«Міжнародні економічні
відносини»
освітньої програми
«Міжнародний бізнес»

_____ *підпис*

Нікітенко Марії
Максимівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

_____ *підпис*

Кравець Катерина
Петрівна

Гарант освітньої програми
кандидат економічних наук,
доцент

_____ *підпис*

Лежешко Вікторія
Геннадіївна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра світової економіки
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма
«Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри Дугінець Г.В.

«___» _____ 20__ р

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентки

Нікітенко Марії Максимівні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Роль міжнародної торгової палати у розвитку економіки України
(за матеріалами Асоціації «Український національний комітет Міжнародної
Торгової Палати (ICC Ukraine), м. Київ)

Затверджена наказом ректора від «___» _____ 20__ р. №___

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту)

23.05.2023

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту) – вивчення ролі міжнародної торгової палати у розвитку економіки України та розроблення рекомендацій щодо розвитку МТП у економіці України.

Об'єкт дослідження – процес дослідження міжнародної торговельної палати у розвитку економіки.

Предмет дослідження - теоретико-методичні та практичні аспекти здійснення міжнародної діяльності суб'єкта господарювання з урахуванням впливу міжнародної торгової палати на розвиток економіки України.

4. Перелік графічного матеріалу: 2 таблиці, 3 рисунки.

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 20.12.2022	
2	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 10.02.2023	
3	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 28.02.2023	
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 26.04.2023	
5	Подача готової ВКР	до 23.05.2023	
6	Попередній захист ВКР	за графіком (30.05– 10.06.2023)	
7	Захист ВКР	за графіком (13.06- 24.06.2023)	

8. Дата видачі завдання « ___ » _____ 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Кравець К.П. _____
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Керівник освітньої програми

Лежепькова В.Г. _____
(прізвище, ініціали, підпис)

11. Завдання прийняла до виконання студентка

Нікітенко М.М. _____
(прізвище, ініціали, підпис)

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Робота студентки виконана на актуальну тему. У роботі досліджувалося теоретико-аналітичний підхід до вивчення ролі міжнародної торговельної палати у розвитку економіки України. Визначено сутність та ключові характеристики МТП. Проведено аналіз діяльності МТП. Студенткою надані рекомендації щодо розвитку діяльності МТП у розвитку економіки України. Надано оцінку сприятливості середовища міжнародного бізнесу з використанням індексного методу. Також надані рекомендації щодо розвитку діяльності МТП.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

_____ (підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Нікітенко М.М. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник освітньої програми _____

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20 _____ р.

АНОТАЦІЯ

Нікітенко Марія Максимівна. Роль міжнародної торгової палати у розвитку економіки України (за матеріалами Асоціації Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine), м. Київ)

Випускна кваліфікаційна робота присвячена актуальній проблемі ролі міжнародної торгової палати у розвитку економіки України.

У роботі розглянуто сутність та ключові характеристики Міжнародної Торгової Палати. Проведено аналіз діяльності Міжнародної Торгової Палати України.

Оцінено сприятливість середовища міжнародного бізнесу з використанням індексного методу. Сформульовано рекомендації щодо розвитку діяльності Міжнародної Торгової Палати.

Ключові слова: бізнес-середовище, міжнародний бізнес, експортний потенціал, підприємство, торговельні зв'язки.

ANNOTATION

Nikitenko Maria. The Role of the International Chamber of Commerce in the Development of the Ukrainian Economy (based on the materials of the Association of the Ukrainian National Committee of the International Chamber of Commerce (ICC Ukraine), Kyiv)

The final qualification work is devoted to the actual problem of the role of the international chamber of commerce in the development of the Ukrainian economy.

The essence and key characteristics of the International Chamber of Commerce are considered in the work. An analysis of the activities of the International Chamber of Commerce of Ukraine is carried out.

The favorability of the international business environment is assessed using the index method. Recommendations for the development of the International Chamber of Commerce are formulated.

Keywords: business environment, international business, export potential, enterprise, trade relations.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ РОЛІ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГОВОЇ ПАЛАТИ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	5
1.1. Сутність та ключові характеристики Міжнародної Торгової Палати (МТП).....	5
1.2 Аналіз діяльності Міжнародної Торгової Палати України.....	11
РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ДІЯЛЬНОСТІ МТП У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	19
2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу з використанням індексного методу.....	19
2.2.Рекомендації щодо розвитку діяльності МТП.....	26
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	36

ВСТУП

Актуальність дослідження. Міжнародна торгова палата (МТП) є міжнародною організацією, яка сприяє розвитку міжнародної торгівлі та підтримці підприємництва. Україна, як країна з відкритою економікою, має суттєвий інтерес у розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та залученні іноземних інвестицій.

МТП може відігравати важливу роль у підтримці українських підприємств у просуванні їхніх товарів і послуг на зовнішніх ринках. Вона надає доступ до міжнародних мереж бізнесу, фінансових ресурсів та експертної підтримки, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності українських компаній.

МТП допомагає залучати іноземні інвестиції в Україну. Вона створює умови для зустрічей між українськими підприємцями та потенційними інвесторами, сприяє укладанню угод та створенню сприятливого інвестиційного клімату.

Розуміння ролі МТП у розвитку економіки України є важливим для підприємців, урядових органів та всіх зацікавлених сторін. Ця тема дозволяє вивчити механізми підтримки зовнішньоекономічних зв'язків та залучення іноземних інвестицій, що сприяє стабільному розвитку економіки України.

У дослідженнях вітчизняних та зарубіжних науковців (А. Робертсон, М. Портер, Л. Джонсон, С. Корнелл, П. Воллс, О. Лозова, В. Кравець, І. Іванова, О. Петренко, Н. Гриньова) вказано, що МТП забезпечує підтримку підприємств в укладанні та розширенні міжнародних контрактів, сприяє вирішенню торговельних спорів, залученню іноземних інвестицій та підтримці зовнішньоекономічної діяльності українських компаній. МТП сприяє підтримці та розвитку торговельних зв'язків України з іншими країнами, сприяє розширенню експортного потенціалу та просуванню українських товарів та послуг на зовнішні ринки. МТП виступає як представник і голос українського бізнесу на міжнародному рівні, захищає інтереси українських підприємств та сприяє створенню сприятливих умов для їхньої діяльності.

Мета дослідження полягає у вивченні ролі міжнародної торгової палати у розвитку економіки України та розробленні рекомендацій щодо розвитку МТП у економіці України.

Виходячи з мети дослідження, варто виокремити наступні завдання:

1. Визначити сутність та ключові характеристики Міжнародної Торгової Палати (МТП).
2. Здійснити аналіз діяльності Міжнародної Торгової Палати України.
3. Дати оцінку сприятливості середовища міжнародного бізнесу з використанням індексного методу.
4. Розробити рекомендації щодо розвитку діяльності МТП.

Об'єктом дослідження є процес дослідження міжнародної торгівельної палати у розвитку економіки.

Предмет дослідження - теоретико-методичні та практичні аспекти здійснення міжнародної діяльності суб'єкта господарювання з урахуванням впливу міжнародної торгової палати на розвиток економіки України.

У роботі використані такі методи дослідження: аналіз літератури, аналіз статистичних даних, експертні оцінки, кейс-студія, порівняльний аналіз, моделювання, статистичний аналіз.

Дослідження теми потребує належного інформаційного забезпечення. Інформаційне забезпечення включає в себе збір, аналіз та використання різноманітної інформації з різних джерел.

Особлива увага приділяється використанню фахових міжнародних інформаційних джерел. Ці джерела мають науковий та професійний статус і забезпечують доступ до актуальної та достовірної інформації. Серед них - наукові журнали, міжнародні конференції та семінари, дослідницькі звіти та публікації організацій, що спеціалізуються на міжнародній торгівлі та економічних відносинах, бази даних та інші спеціалізовані ресурси.

Структура роботи. Робота складається із вступу, двох розділів, загального висновку та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ РОЛІ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГОВОЇ ПАЛАТИ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

1.1. Сутність та ключові характеристики Міжнародної Торгової Палати (МТП)

Міжнародна торгова палата була заснована в 1919 році з незмінною місією приносити користь бізнес-спільноті через сприяння торгівлі та інвестиціям, розширення ринку товарів і послуг, а також організацію вільного руху капіталу. Перший президент ІСС керував створенням секретаріату в Парижі, і він був невід'ємною частиною створення Міжнародного арбітражного суду в 1923 році.[1]

Після закінчення Другої світової війни МТП зазнав значних змін. У 1920-х роках він зосереджувався на виплаті військових репарацій і боргів. Коли настала криза, зусилля організації були спрямовані на стримування зростання протекціонізму та економічного націоналізму. Після закінчення війни в 1939 році МТП переніс свою діяльність до нейтральної країни Швеції, де й продовжував функціонувати. У післявоєнні роки СОТ залишалася непохитним прихильником багатосторонньої торгової системи з відкритими ринками. Протягом цього часу різні країни, що розвиваються, приєдналися до організації, і вона посилила свої вимоги щодо розширення глобальних ринків, щоб включити товари з країн, що розвиваються [8].

«Уніфіковані правила та практика для документарних акредитивів» зазнали кількох переглядів з моменту їх першого випуску в 1933 році, причому останньою версією є UCP 600 від 2007 року. Ці правила широко застосовуються фінансовими установами по всьому світу. У 2002 році була введена додаткова версія UCP 600, відома як eUCP, для забезпечення електронних і частково електронних документів. ІНКОТЕРМС, набір із дев'яти універсальних термінів, вперше був створений у 1936 році для надання стандартизованих визначень.

Після створення Організації Об'єднаних Націй у Сан-Франциско в 1945 році МКС отримав статус найвищого консультативного органу ООН та її спеціалізованих установ лише через рік.

Після свого заснування ІСС зіграв важливу роль у виведенні міжнародного бізнесу на передній план системи ООН і різноманітних міжурядових зустрічей, включаючи G8. МТР виросла до найбільшої та всеохоплюючої бізнес-організації в усьому світі. Він унікальний тим, що представляє компанії, як великі, так і малі, у всіх секторах і регіонах земної кулі. У сучасній взаємопов'язаній економіці діяльність організації має далекосяжний вплив на інтереси компаній у всьому світі [14].

Міжнародне бюро торгових палат (ІВСС) було створено в 1950 році, щоб служити центром співпраці між торговими палатами розвинених країн і країн, що розвиваються. Оскільки країни світу зазнавали економічних змін, значення ІВСС як торгової палати зростало. Під час 2-го Всесвітнього конгресу, який відбувся в Кореї в 2001 році, ІВСС була перейменована на Всесвітню федерацію торгових палат (WCF). Одним із поточних обов'язків WCF є управління системою АТА Carnet, яка дозволяє торгово-промисловим палатам тимчасово безмитно ввозити послуги. Система АТА Carnet була вперше введена в дію в 1958 році і зараз використовується в більш ніж 68 країнах.

Заснований у 1979 році Інститут світового комерційного права був заснований для дослідження законності світової торгівлі. Інститут організовує щорічну конференцію з аудіовізуального законодавства [21] на Каннському кінофестивалі.

На початку 1980-х років ІСС створив три організації з метою боротьби з комерційною злочинністю. Першою організацією було Бюро міжнародних морських воєн, яке відповідає за вирішення різних злочинів на морі. Друга організація, Counterfeit Intelligence Bureau, відповідала за роботу з контрафактною продукцією. Третя організація, Бюро фінансових розслідувань, займалася розслідуванням фінансових злочинів. Відповідно до важливих статей Конституції ІСС, які наголошували на важливості сприяння плавному розширенню та свободі

глобальної торгівлі за допомогою ефективних та єдиних заходів у правовій та економічній сферах, блок був сформований у 1998 році [9].

Міжнародна торгова палата (ІСС) є авторитетною установою, яка об'єднує міжнародні бізнес-спільноти. Її головна мета, як зазначено в її Статуті, полягає в захисті інтересів усіх економічних секторів, зміцненні відносин у діловому світі, вирішенні міжнародних економічних питань, а також покращенні зв'язку та взаєморозуміння між підприємствами та організаціями, які представляють різні країни.

З метою вирішення нагальних проблем, таких як встановлення узгоджених правил ведення бізнесу та усунення перешкод, пов'язаних із лібералізацією світової торгівлі, МТР зосереджує свою увагу на цих сферах. Про це йдеться в довідці [22].

Основними цілями МТР є:

- Сприяння підприємництву шляхом заохочення торгівлі, інвестицій та вільного ринку, а також необмеженого руху капіталу.
- Вкрай важливо запровадити надійні та узгоджені заходи в економічній та правовій сферах для сприяння гармонійному зростанню та необмеженому характеру світової торгівлі.
- Збереження системи приватного підприємництва має вирішальне значення для його захисту.
- Підприємці мають здатність власними діями та зусиллями мотивувати саморегуляцію у підприємстві.

Функції МТП включають:

- Привертання уваги урядів до проблем бізнесу.
- Надання рекомендацій урядам країн, де проводяться зустрічі МТП.

Отже, МТП виступає як глобальна організація, яка пропагує інтереси підприємництва та сприяє створенню сприятливих умов для міжнародної торгівлі.

Варто проаналізувати ключові характеристики МТП, які представлені в таблиці 1.1.

Ключові характеристики МТП

Авторитетність	МТП є однією з найавторитетніших організацій підприємницьких кіл світу і виступає як глобальна платформа для представлення інтересів бізнесу.
Міжнародне охоплення	МТП об'єднує палати та організації з різних країн, створюючи глобальну мережу підприємців та підприємницьких організацій.
Захист інтересів	Головна мета МТП полягає у захисті інтересів всіх секторів економіки та сприянні розвитку підприємництва.
Розвиток торгівлі	МТП пропагує вільну торгівлю, інвестиції та розвиток вільних ринків, стимулюючи міжнародну торгівлю та вільний рух капіталу.
Розробка стандартів	МТП займається розробкою уніфікованих правил та стандартів для ведення бізнесу з метою сприяння гармонізації та поліпшення міжнародної торгівлі.
Міжнародна співпраця	МТП підтримує тісні зв'язки з урядами, міжнародними організаціями та іншими зацікавленими сторонами для сприяння розвитку підприємництва та розв'язання міжнародних економічних проблем.
Боротьба з економічною злочинністю	МТП включає служби, що займаються запобіганням та боротьбою з економічною злочинністю в різних галузях, таких як міжнародний морський транспорт, підробки товарів та економічні злочини.
Представництво і рекомендації	МТП представляє інтереси підприємців, виступає з рекомендаціями до урядів країн та грає активну роль у сприянні діловим контактам та взаєморозумінню між підприємцями та організаціями з різних країн.

Джерело: складено автором на основі [19]

Першу систему комерційного арбітражу створив МТР, який також склав правила документарного акредитиву, які зараз застосовуються банками по всьому світу. Організація Об'єднаних Націй надала ІСС консультативну позицію, що дало можливість установі активно виступати за лібералізацію міжнародної митної політики та впровадження екологічних критеріїв із серії ISO 14001, політику боротьби з шахрайством, карнет АТА, сертифікати походження товару та кілька інших документів, які з тих пір стали еталонами для торгової практики.

Члени 16 постійних комісій і дорадчих груп, організованих відповідно до галузі, відповідають за розробку політичних заяв ІСС і встановлення універсальних стандартів, кодексів, правил та інших механізмів, визнаних у всьому світі, які охоплюють усі сфери бізнесу. Збірник документів ІСС включає «Інкотермс» (Уніфіковані торговельні умови ІСС), «Уніфіковані правила та практики для документарних акредитивів» (UCP 600), «Арбітражні правила ІСС», а також стандартні міжнародні контракти, серед іншого. Ці документи регулярно переглядаються членами комісії, щоб переконатися, що вони залишаються актуальними та відображають реалії країн-членів МКС. За необхідності до цих документів вносяться зміни [25].

Основним засобом донесення експертних оцінок до широкої аудиторії є Програма МТР, яка оновлюється щороку. Ця програма включає організацію національних і глобальних семінарів і конгресів. Конференції ІСС проводяться в багатьох країнах світу за підтримки національних комітетів ІСС.

Міжнародна торгова палата (ІСС) раз на два роки проводить Всесвітні конгреси, які є масштабними міжнародними діловими подіями, де обговорюються глобальні проблеми, які можуть вплинути на компанії та підприємства в осяжному майбутньому, і розробляється план дій для вирішення цих проблем. Ці конгреси проводяться в різних країнах світу на запрошення національних комітетів Міжнародної торгової платформи (ІТР) [10].

Рада, яка є найвпливовішим органом прийняття рішень, зазвичай збирається двічі на рік. Національні комітети та групи обирають членів Ради.

Відповідальність за дотримання політики МТР покладено на Виконавчу раду. Правління складається з 15-21 члена і збирається щонайменше тричі на рік, двічі разом з Радою. Генеральний секретар виконує функції секретаря Виконавчої ради.

Щоб забезпечити послідовне фінансове управління, Фінансовий комітет надає вказівки Виконавчій раді, розробляє бюджет, контролює розподіл коштів і підтримує чіткий зв'язок з Радою.

Міжнародна штаб-квартира, очолювана Генеральним секретарем, відповідає за нагляд та організацію всіх заходів, що здійснюються ІСС.

Спеціалізовані робочі групи та комісії встановлюють професійно розроблену політику та керівні принципи Генерального транспортного плану (МТП). Ці комісії беруть на себе важливі питання політики Міжнародної торгової палати (ІСС), такі як політика міжнародної торгівлі, фінанси, міжнародний арбітраж, страхування, оподаткування, багатонаціональні підприємства, міжнародні інвестиції, навколишнє середовище та енергетика. При цьому робочі групи створюються на тимчасовій основі для розробки та виконання конкретних проектів і підзвітні відповідній постійній комісії [29].

Міжнародний арбітражний суд є основною організацією, відповідальною за вирішення міжнародних комерційних спорів через арбітраж, охоплюючи Міжнародну організацію з вирішення морських спорів і Міжнародний експертний центр.

ІВСС, або Міжнародне бюро торгових палат, функціонує як всесвітній форум для торгових палат[11]. Основна мета цієї організації – полегшити проведення міжнародних конференцій. Такі конференції дозволяють розглядати сучасні виклики та обмінюватися знаннями між управлінським персоналом палат із країн, що розвиваються, розвинених країн та країн із перехідною економікою.

Бюро займається різними видами діяльності, серед яких:

- Участь в ініціативах технічної допомоги та семінарських заходах.
- Ключовою метою є сприяння розвитку співпраці між західними торговими палатами та країнами з перехідною економікою.
- Важливо підтримувати належне функціонування системи тимчасового безмитного ввезення товарів, широко відомої як АТА.
- Підтримуючи тісні стосунки з урядами та міжнародними організаціями, Всесвітня рада промислового середовища виступає бізнес-захисником у питаннях навколишнього середовища.

До спектру послуг МТП, які спеціалізуються на боротьбі з економічною злочинністю, входять:

- Міжнародне морське бюро працює над запобіганням та боротьбою з шахрайством у сфері міжнародних морських перевезень.

- Бюро ІСС по боротьбі з контрафакцією відповідає за запобігання підробці товарів із товарними знаками, а також за порушення патентів, авторських прав і промислових зразків.
- Бюро боротьби з економічною злочинністю відповідає за розслідування та переслідування злочинів, пов'язаних із торгівлею в таких сферах, як банківська справа, інвестиції та страхування.
- Центр морського співробітництва зосереджується на розвитку глобального морського співробітництва в усіх галузях промисловості, за винятком суднобудування.
- Вищим органом ІСС є Конгрес, а різні національні комітети та групи представляють і відстоюють основні економічні інтереси своїх країн [30].

Міжнародна торгова палата (ІСС) – авторитетна організація, яка об'єднує різноманітні палати та підприємства з усіх куточків земної кулі. Основною метою цієї організації є захист інтересів бізнесу та сприяння розвитку торгівлі. Водночас МТР є всесвітньою платформою, яка сприяє обміну досвідом і рекомендаціями між власниками бізнесу та торговими палатами. Слід зазначити, що МТР має значний вплив і авторитет у бізнес-сфері, відстоюючи інтереси бізнес-спільноти та сприяючи стабільному економічному зростанню. Крім того, ІСС відповідає за встановлення стандартів і правил, які сприяють прозорості та розвитку міжнародних економічних відносин. Завдяки своєму глобальному характеру МТР сприяє співпраці та взаємодії між підприємцями та торговими палатами з різних країн.

1.2 Аналіз діяльності Міжнародної Торгової Палати України

Створений в Україні в 1998 році Український національний комітет Міжнародної торгової палати (ІСС) був першим національним комітетом організації. Його основна мета – об'єднати вітчизняні підприємства та іноземні корпорації, що працюють в Україні, з акцентом на великі та середні підприємства.

Під час 71-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН ІСС Ukraine отримала спеціальний статус спостерігача, що є унікальною та винятковою позицією. Це

рішення є доказом того, що ICC Ukraine заслужила визнання та що її роль у захисті інтересів бізнесу та заохоченні економічного зростання України є важливою. Як єдина організація з таким статусом, ICC Ukraine має шанс активно впливати на світовий економічний розвиток і співпрацювати з партнерами з різних країн світу [29]. Організація є високоповажною асоціацією, яка бере участь у глобальній співпраці, і широко вважається надійним партнером для всіх учасників глобального бізнесу, уряду та світової спільноти. Його основна мета – сприяти зростанню міжнародної торгівлі та інвестицій шляхом впровадження найефективніших світових практик. МТР активно підтримує бізнес-спільноту, надаючи їм необхідні ресурси для успішного розширення своєї діяльності по всьому світу. Завдяки реалізації інноваційних стратегій МТР прагне досягти сталого розвитку міжнародної торгівлі та створити сприятливе середовище для прибуткових інвестиційних можливостей. Основною метою організації є зміцнення альянсів між підприємствами, державними установами та світовою спільнотою для досягнення сталого економічного зростання та процвітання [41]. Переваги для учасників представлені на рис 1.1.

Рис.1.1. Переваги для учасників [11]

ISS Ukraine має стратегічні цілі, спрямовані на досягнення позитивного міжнародного іміджу України та створення сприятливого бізнес-середовища для сталого розвитку та процвітання. ISS Ukraine прагне до принципових переваг, що включають партнерські взаємини з Національними комітетами Світової організації бізнесу у 94 країнах світу, з метою сприяння міжнародній торгівлі, розширенню наших ринків, пошуку потенційних партнерів та залученню інвестицій.

Головна діяльність спрямована на міжнародне співробітництво та створення умов для інтеграції українського бізнесу в міжнародну бізнес-спільноту. Вірять в необхідність активної участі українських компаній у глобальних економічних процесах та сприяємо їх здатності впроваджувати міжнародні стандарти та кращі практики. Враховуючи сучасні тренди та потреби бізнесу, працюють на користь українського підприємництва, сприяючи розвитку нових можливостей і зміцненню позицій на міжнародному ринку.

Зусилля спрямовані на те, щоб забезпечити підтримку та розвиток українського бізнесу в глобальному контексті, стимулювати взаємовигідні партнерські відносини з міжнародними гравцями та зміцнювати присутність України на світовій економічній арені. Впевнені, що їх зусилля допоможуть побудувати стійке майбутнє для українського бізнесу та сприятимуть розвитку економіки країни [40].

1. Напрями діяльності:

Асоціація залучає інвестиції та гранти, надає консультаційну підтримку підприємствам у пошуку нових ринків та залученні партнерів, а також розвиває інвестиційні проекти.

2. Вона забезпечує налагодження та постійну підтримку міжнародних бізнес-комунікацій з партнерами з усього світу, спрямованих на розвиток бізнесу, створення нових напрямків та привернення широкого кола зацікавлених осіб. Крім того, Асоціація має міжнародні центри ділового співробітництва у зарубіжних країнах.

3. Юридичний захист бізнесу від корупції та рейдерства є ще одним напрямком діяльності Асоціації. Вона надає широкий спектр юридичних послуг у різних галузях права, зокрема арбітражного, адміністративного, антимонопольного, інформаційного, митного, кримінального та господарського.
4. Асоціація активно співпрацює з державними органами шляхом створення постійної комунікації та діалогу. Вона бере активну участь у громадських радах законодавчих та виконавчих органів влади, співпрацює з органами місцевого самоврядування, підтримує постійну взаємодію з дипломатичним корпусом, урядовими комітетами та комітетами Верховної Ради.

Комітет активно розширює напрямки діяльності з регіональними філіями.

Головною метою регіональних представництв ICC Ukraine є розширення сфери впливу організації та сприяння зростанню світової торгівлі та інвестицій. Це досягається шляхом впровадження найефективніших світових практик на обласному, районному та міському рівнях обласного значення. Крім того, вони пропонують підтримку бізнесу в регіонах для виходу на міжнародні ринки [32].

Регіональні офіси ICC Ukraine мають місію, яка охоплює наступні аспекти:

- Інтереси членів ICC Ukraine представлені на місцевому рівні з метою забезпечення захисту прав і законних інтересів національного бізнесу в різних аспектах його діяльності, в тому числі в економічній та правовій сферах. Це представництво розроблено, щоб забезпечити стабільний захист бізнесу.
- Інтереси учасників ICC Ukraine у центральній та окружній Верховній Раді відстоюють у рамках зміцнення загального добробуту держави.
- Медіація між владою та учасниками ICC Ukraine була активною та результативною.
- Налагодження добросовісного партнерства з активними структурами громадянського суспільства.
- Постійні зусилля щодо зміцнення правової бази публічної сфери залишаються обов'язковими.
- Розвиток сприятливої світової репутації та привабливості для інвесторів є ключовим завданням для України.

- Відповідно до угоди, сторони визначили пріоритетні напрямки співпраці, серед яких:
- Економічний потенціал регіону та зовнішньоекономічні зв'язки можуть бути посилені скоординованими зусиллями, спрямованими на зростання та розвиток.
- Регіон вживає заходів для посилення економічного зростання шляхом впровадження заходів, спрямованих на розробку та реалізацію інвестиційних стратегій.

Одним із способів вирішення питань, що становлять взаємний інтерес між сторонами, є організація та проведення спільних заходів, таких як конференції, симпозіуми, семінари, виставки тощо.

Проводиться робота зі створення сприятливих умов для економічного зростання бізнесу Кіровоградської області з акцентом на залучення інвестицій у реальний сектор. Це й розвиток інтелектуального підприємництва та збільшення експорту вітчизняних товарів, а також сприяння імпортозамінному виробництву з акцентом на інновації.

Серед пропозицій ICC Ukraine наступні послуги:

У сфері економічних послуг можна брати участь у промисловості та дослідженнях, спрямованих на вирішення конкретних проблем, а також прогнозувати економічну траєкторію регіонів. Управління інвестиціями також є ключовим аспектом, який передбачає підготовку бізнес-планів, обґрунтувань, фінансових планів і проектів.

Компанія пропонує міжнародні послуги для компаній, які виходять на зовнішні ринки, що включає співпрацю з національними комітетами в 91 країні світу, проведення економічного аналізу для окремих країн, допомогу в спілкуванні з іноземними партнерами та організацію/участь у міжнародних бізнес-форумах, інвестиційних конференціях та подібні події.

Юридичні послуги включають вирішення спорів у Третейському суді ICC Ukraine та захист інтересів учасників у Міжнародному арбітражному суді при ICC у Парижі, одній із провідних світових міжнародних арбітражних установ.

Освітні послуги, що включають організацію та проведення семінарів із застосування чинного законодавства, а також семінарів з нових методів управління та досвіду роботи на світових торгових майданчиках.

PR-послуги включають розміщення інформації в різноманітних рекламних виданнях і каталогах, а також участь у конференціях, круглих столах, бізнес-форумах. Крім того, ми беремо участь у публічних заходах, організованих ICC Ukraine, включаючи круглі столи, прес-конференції, конференції та бізнес-форуми.

Під брендом програми ICC Ukraine «Партнерство країн» доступні декілька можливостей, зокрема:

- Метою є створення платформи, яка посилить економічну та інвестиційну співпрацю.
- Сприяння діалогу між представниками вітчизняних та світових суб'єктів господарювання для забезпечення ефективної комунікації.
- На презентації будуть представлені інвестиційні проекти з різних регіонів та учасників програми.
- Процес передбачає ознайомлення з сучасними умовами ведення бізнесу, проведення експертизи та забезпечення дотримання правових норм.
- Надання огляду бізнес-ландшафту в Україні на міжнародних бізнес-заходах.

Метою ініціативи «Одне вікно – локальне рішення» є створення сприятливих умов для глобальних перевезень вантажів через Україну. Програма спрямована на визначення рішень, які є здійсненними в різних сферах діяльності, включаючи усунення перешкод для інтермодальних перевезень у пунктах перетину кордону, впровадження ефективних методів інтермодального транспорту та спрощення процедур перетину кордону.

Програма BASCAP Міжнародної торгової палати запроваджена в Україні, щоб об'єднати бізнеси з усього світу для ефективного виявлення будь-яких випадків порушення прав інтелектуальної власності. Крім того, ініціатива заохочує участь місцевих, національних і міжнародних урядових організацій у захисті прав інтелектуальної власності та боротьбі з піратством і контрафакцією.

Третейський суд, яким керує ICC Ukraine, має ряд переваг перед державними судами. Цей суд гарантує швидке та конфіденційне вирішення справ, особливо тих, що стосуються господарських спорів. Приймає справи як від фізичних, так і від юридичних осіб.

Міжнародний арбітражний суд (ICC) стоїть на передньому краї установ, які спеціалізуються на вирішенні суперечок у світовій торгівлі. Він відповідає за координацію та нагляд за міжнародними арбітражними справами, які виникають у контексті ділових відносин між країнами. Крім того, суд уповноважений розглядати спори, які не мають міжнародного масштабу, але лише якщо зацікавлені сторони вже мають угоду про арбітраж.

Значний вплив на економічний і торговельний сектор України здійснює Міжнародна торгова палата України, яка є ключовим гравцем на цій арені. Ця організація зосереджена на наданні низки послуг, спрямованих на сприяння розвитку бізнесу та покращення міжнародних торгових відносин. Його зусилля включають створення та реалізацію стратегій підтримки бізнесу, а також встановлення каналів для міжнародних торгових відносин.

Організація бере активну роль у сприянні розвитку підприємств, беручи участь у галузевих дослідженнях і прогнозуючи економічні досягнення в різних регіонах. Крім того, він пропонує допомогу підприємствам, які виходять на зовнішні ринки, надаючи відповідну інформацію та сприяючи проведенню міжнародних бізнес-конференцій і форумів.

Міжнародна торгова палата в Україні займає вирішальну позицію у сфері надання юридичних послуг, пропонуючи вирішення спорів через Арбітражний суд, а також захищаючи добробут членів провідної світової міжнародної арбітражної організації. Активно співпрацюючи зі світовим діловим співтовариством, Палата очолює захист і розвиток прав інтелектуальної власності через такі ініціативи, як BASCAP. Завдяки своєму професіоналізму та активній ролі Міжнародна торгова палата України є головною рушійною силою розвитку міжнародного бізнесу в країні. Створюючи сприятливі умови для підприємництва, ICC Ukraine сприяла загальному економічному розвитку країни.

Висновки до розділу 1

Підсумовуючи усе вищезазначене, варто сказати, що заснування Міжнародної Торгової Палати є важливим та корисним кроком для бізнес-спільноти, адже вона сприяє торгівлі та інвестиціям, розширенню ринку товарів та послуг.

Палата є авторитетною установою, яка об'єднує міжнародні бізнес-спільноти. Її головна мета- захист інтересів усіх економічних секторів, зміцнення відносин у діловому світі, вирішення міжнародних економічних питань, а також покращення зв'язку та взаєморозуміння між підприємствами та організаціями, які представляють різні країни. Також було зазначено її основні цілі, ключові характеристики та структуру.

Проведення Всесвітніх конгресів завдяки ІСС, дає можливість обговорити усі глобальні проблеми, які можуть вплинути на компанії та підприємства в осяжному майбутньому, і розробити план дій для вирішення цих проблем.

Спектр послуг був перелічений в параграфі 1.1., проте він постійно оновлюється та розширюється.

В параграфі 1.2. було проведено аналіз діяльності МТП України та визначено напрями діяльності, переваги для учасників та місію регіональних офісів ІСС.

Організація бере активну роль у сприянні розвитку підприємств, беручи участь у галузевих дослідженнях і прогнозуючи економічні досягнення в різних регіонах. Міжнародна торгова палата в Україні займає вирішальну позицію у сфері надання юридичних послуг, пропонуючи вирішення спорів через Арбітражний суд, а також захищаючи добробут членів провідної світової міжнародної арбітражної організації.

РОЗДІЛ 2

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ДІЯЛЬНОСТІ МТП У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу з використанням індексного методу

Асоціація «Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати (УНК МТП) є одним з найбільших суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні, який займається міжнародною торгівлею та співпрацею з іноземними партнерами. Організація була створена з метою підтримки та розвитку українського експорту та імпорту, а також підтримки інтересів українських підприємств на міжнародному ринку.

УНК МТП є незалежним, неприбутковим об'єднанням, яке базується на членстві. Членами організації є підприємства, що мають інтереси в міжнародній торгівлі та співробітництві з іноземними партнерами. УНК МТП працює в режимі постійного діалогу з українськими владними органами та міжнародними організаціями з метою розвитку міжнародного бізнесу в Україні.

Організація займається різними видами міжнародної економічної діяльності, зокрема експортом та імпортом товарів та послуг, організацією міжнародних торгових виставок та конференцій, проведенням досліджень ринків та інших аналітичних робіт. Галузева належність організації полягає в міжнародній торгівлі.

Щодо товарної та географічної структури міжнародної економічної діяльності УНК МТП, можна сказати, що організація займається експортом та імпортом різних товарів та послуг, включаючи продукти харчування, машини та обладнання, хімічні речовини, будівельні матеріали тощо. Географічна структура міжнародної діяльності УНК МТП охоплює країни Європи, Азії, Північної та Південної Америки.

Динаміка діяльності УНК МТП свідчить про її поступове зростання та розвиток. Організація активно співпрацює з іноземними партнерами та залучає нових членів до свого складу. Зокрема, УНК МТП має дієві партнерські відносини з Міжнародною Торговою Палатою, Європейською Бізнес Асоціацією в Україні,

Європейською Асоціацією виробників та постачальників обладнання, іноземними банками та іншими міжнародними організаціями.

Враховуючи обрану тему дослідження, необхідно приділити особливу увагу аналізу діяльності УНК МТП в контексті співпраці з іноземними партнерами та розвитку українського експорту. За даними звітності, у 2020 році обсяг експорту з України до країн Європи зрос у 2 рази в порівнянні з 2019 роком, що свідчить про ефективну роботу УНК МТП та її партнерів. Крім того, організація активно сприяє виробникам та експортерам українських товарів у входженні на зарубіжні ринки та розширенні експортного потенціалу України.

Таким чином, Асоціація «Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати є важливим суб'єктом міжнародного бізнесу в Україні, який займається міжнародною торгівлею та співпрацею з іноземними партнерами. Діяльність організації допомагає розвитку українського експорту та підтримці інтересів українських підприємств на міжнародному ринку.

Використовуючи експертні методи оцінки бізнес-середовища, можна отримати більш повну та достовірну оцінку, а не покладатися лише на моніторинг основних соціально-економічних показників. Такий підхід враховує ширший спектр показників, що дозволяє робити більш якісні висновки, і забезпечує загальну оцінку різних факторів шляхом визначення вагових коефіцієнтів окремих часткових функціональних компонентів.

Індекс ведення бізнесу є найважливішим показником, який визначає рейтинги для міжнародних порівнянь. Він має на меті оцінити умови та простоту ведення бізнесу в країні. Цей індекс оцінює в першу чергу державне регулювання бізнесу, акцентуючи увагу на простоті організації та реалізації.

Рисунок 2.1 ілюструє зміну позиції України в рейтингу легкості ведення бізнесу з часом.

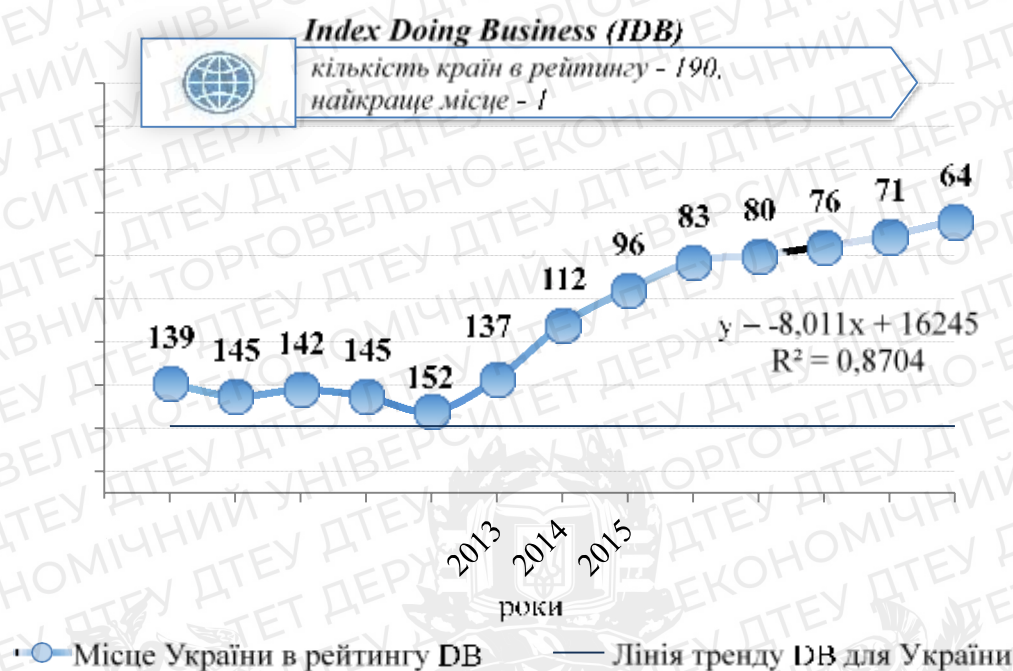

Рис.2.1. Динаміка місця України в рейтингу легкості ведення бізнесу (Index Doing Business, IDB) протягом 2008-2020 рр.

У 2019 році Світовий банк провів дослідження про легкість ведення бізнесу в усьому світі. У цьому дослідженні Україна покращила свій рейтинг на сім пунктів, помістивши її на 64 місце зі 190 країн. Це покращення значною мірою відбулося завдяки позитивному розвитку п'яти з десяти показників, що використовуються для вимірювання легкості ведення бізнесу. Індекс підвищився з 69,1 до 70,2 балів, що є найвищим можливим показником у 100 балів. Крім того, регресійний аналіз, проведений Світовим банком, виявив постійну тенденцію покращення бізнес-середовища в Україні.

Відповідно до звіту IDB World Bank за 2019 рік, регуляторними чинниками, які найбільше вплинули на покращення бізнес-середовища в Україні, є легкість отримання дозволів на будівництво, яка зайняла 20 місце серед 190 країн (з оцінкою 81,1 зі 100), доступність кредитування – 37 місце (з оцінкою 75 зі 100), захист прав інвесторів – 45 місце (з оцінкою 68 зі 100). І навпаки, найбільш серйозні виклики для бізнесу в Україні пов'язані з вирішенням проблеми неплатоспроможності позичальників, яка зайняла 146 місце серед 190 країн (з результатом лише 31,4 зі 100), а також труднощі з підключенням до електромереж.

Україна посіла 128 місце в рейтингу Doing Business завдяки покращенню бізнес-середовища. Посилення захисту прав інвесторів шляхом розкриття інформації про кінцевих бенефіціарів та спрощення отримання дозволів на будівництво, а також скасування вимог щодо найму незалежних проектувальників та інженерів технічного нагляду сприяли цьому покращенню. Крім того, свою роль зіграла онлайн-система сповіщень та здешевлення дозволів на будівництво в межах Києва.

Спрощення процедур підключення до електромереж, реєстрації власності та міжнародної торгівлі, а також зниження вимог до сертифікації окремих промислових товарів значно полегшили ведення бізнесу в Україні. Ці покращення нейтралізують негативні тенденції, які спостерігаються у сплаті податків, реєстрації бізнесу, вирішенні проблем неплатоспроможності підприємств, отриманні кредитів та забезпеченні виконання контрактів.

Згідно з рейтингом Doing Business, бізнес-середовище в Україні у 2020 році можна порівняти з іншими країнами цього ж квартилю, зокрема Італією, Мексикою, Болгарією, Саудівською Аравією, Індією, Колумбією та Узбекистаном.

Надзвичайна якість реформ, здійснених у Грузії, заслуговує на визнання, оскільки це призвело до підйому країни на 7-е місце серед 190 країн, хоча Нова Зеландія та Сінгапур залишаються лідерами за останні півдесяти років.

На оцінку бізнес-середовища суттєво впливає рейтинг Doing Business. Цей рейтинг враховує нормативні стандарти та бюрократичні перешкоди, пов'язані з підприємницькою діяльністю. Отримання більш цілісного розуміння якісних та ендогенних особливостей бізнес-середовища потребує аналізу альтернативних рейтингових систем.

Індекс глобальної конкурентоспроможності (GCI) є провідною міжнародною рейтинговою системою для оцінки факторів конкуренції в різних країнах, використовуючи кілька макроекономічних показників, включаючи розвиток фінансового ринку. GCI всебічно оцінює конкурентне середовище кожної країни, включаючи ринок праці, ринок товарів і послуг, технологічний

прогрес, інноваційний потенціал, систему охорони здоров'я та освіти. GCI розраховується щороку для понад 139 країн, надаючи детальний опис загального рейтингу кожної країни, а також конкурентних сильних і слабких сторін. Згідно з GCI 2019 Україна посіла 85 місце зі 141 країни, що на дві позиції нижче її попереднього рейтингу в 2018 році.

Регресійний аналіз продемонстрував незначне покращення бізнес-середовища в Україні порівняно з докризовим 2007 роком. Проте це на відміну від суттєвого покращення показників, зазначених у рейтингу Doing Business. Таку розбіжність можна пояснити більш широким спектром показників рейтингу GCI, який підкреслює наявність бізнес-загроз у макроекономічній сфері.

Аналіз індексу глобальної конкурентоспроможності виявив кілька критичних і потенційних загроз для бізнес-середовища України, включаючи низький рівень розвитку фінансового ринку та фінансову нестабільність, посівши 136-е місце серед 141 країни (гірше лише Венесуели, Мавританії, Анголи, Чаду та Ємену). Україна також стикається з проблемами, пов'язаними з макроекономічною нестабільністю (133 місце), неефективним державним управлінням (104 місце) та незадовільною системою охорони здоров'я (101 місце). Ці проблеми стали ще більш небезпечними після пандемії COVID-19.

Індекс економічної свободи України становить лише 54,9 бала, що, згідно з класифікацією Heritage Foundation, дорівнює «переважно невольній економіці». До 2018 року Україна, як правило, класифікувалася як «деспотична» або репресована країна з результатом, який не перевищував 50 зі 100 балів. Рейтинг IEF за 2019 рік демонструє позитивну тенденцію для України, з підвищенням восьми з дванадцяти субіндексів; а саме, ефективність судочинства (з 31,5 до 42,2), чесність в уряді (з 29,6 до 37,9) і свобода торгівлі (з 75,0 до 81,2). При цьому аналітики Heritage Foundation відзначають, що в той час як нормативно-правова база України теоретично захищає інтереси власників бізнесу, захист прав власності з боку судової системи залишається поганим через вплив політичного тиску та корупції.

Global Competitiveness Index (GCI)

найкраще місце - 1

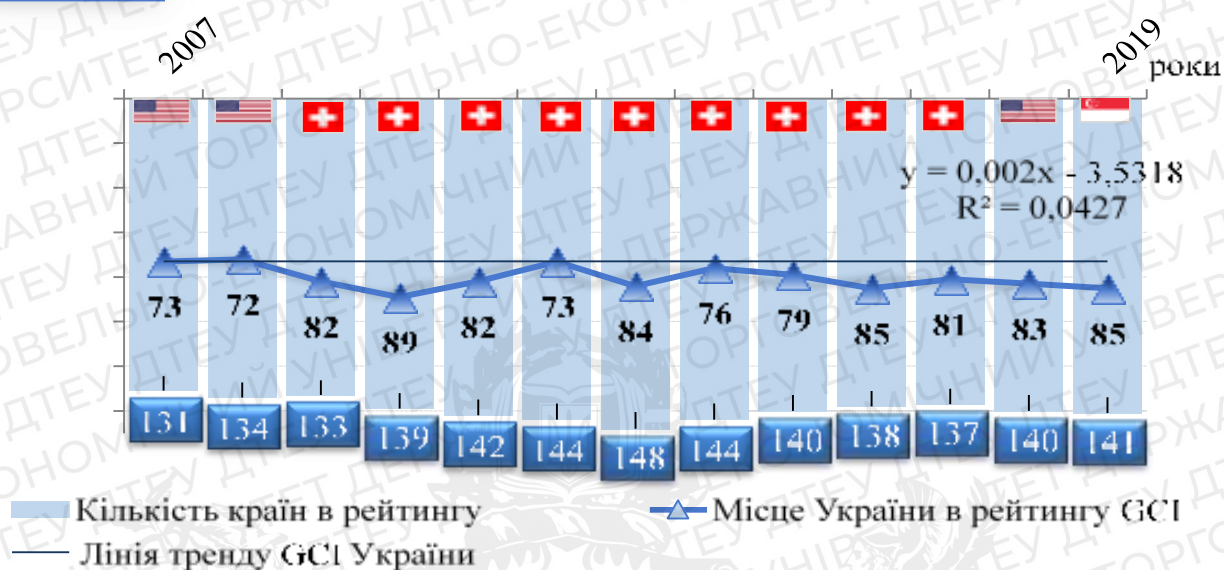

Рис. 2.3. Динаміка місця України в рейтингу глобальної конкурентоспроможності (GCI) протягом 2007-2019 рр.

Згідно з дослідженням World Governance Indicators (WGI), проведеним Світовим банком, ефективність і якість державного управління в Україні є вкрай неналежними. Усі шість контрольних показників опускаються нижче 50 із 100 балів, як зазначено в таблиці 2. Крім того, показники політичної стабільності та відсутності насильства в Україні за 2019 рік становлять лише 8,57 із 100 балів. Це відносить Україну до категорії, подібної до африканських країн та інших держав, у яких тривають військові конфлікти, включаючи, але не обмежуючись, Венесуелу, Нікарагуа, Туреччину, Афганістан, Ірак, Іран, Пакистан і Сомалі. Ці низькі бали вказують на інституційні викривлення та системні загрози, які перешкоджають зростанню та розвитку бізнесу.

Таблиця 2.1.

Позиції України за Всесвітніми індикаторами державного управління

Всесвітні індикатори державного управління	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Врахування думки населення та підзвітність державних органів	40,3 8	37,5 6	43,3 5	43,8 4	47,7 8	47,7 8	44,8 3	48,2 8

Позиції України за Всесвітніми індикаторами державного управління

Політична стабільність і відсутність насильства	41,7 1	20,8 5	5,71	5,24	6,67	6,67	5,71	8,57
Ефективність роботи уряду	32,2 3	31,2 8	39,9 0	34,6 2	32,2 1	35,1 0	38,4 6	39,9 0
Якість законодавства	29,8 6	30,3 3	29,3 3	29,8 1	39,0 6	40,3 8	40,8 7	42,3 1
Верховенство закону	26,2 9	23,9 4	23,0 8	22,1 2	24,5 2	25,0 0	24,0 4	25,4 8
Стимування корупції	12,8 0	11,3 7	14,9 0	14,9 0	21,1 5	22,1 2	18,2 7	26,4 4

Джерело: складено за рейтингом WGI Світового Банку [11]

Вивчаючи показники Світового банку щодо державного управління, включно з їхньою динамікою та фактичними значеннями, можна зробити висновок про вплив на бізнес-сектор.

В Україні виявилось декілька системних загроз суб'єктам господарювання:

- Східний регіон країни зараз страждає від політичної нестабільності та військової агресії.
- Є недолік законодавства щодо регулювання бізнесу.
- Правоохоронні органи та судова система страждають від неефективності своєї роботи.
- Корупція поширена в усіх секторах бізнесу та уряду.
- Відсутність дієвої державної політики щодо розвитку бізнесу призвела до її неефективності.
- Порушення конституційних прав і свобод.

Для формування та реалізації соціально-економічної політики вкрай важливою є нейтральна та актуальна оцінка стану бізнес-середовища. В Україні такі аналітичні методи, як системи транснаціональних порівняльних індексів, використовуються для визначення сучасних викликів розвитку бізнесу. Заходи сприяння розвитку підприємництва в Україні потребують вирішення численних викликів, серед яких несприятливе економічне та правове середовище для ведення бізнесу, низькі бали в рейтингах міжнародних економічних організацій,

незадовільні показники оцінки економічної безпеки більшості функціональних складових суб'єктів господарювання з незадовільними темпами покращення, зниження макроекономічні, зовнішньоекономічні, інвестиційні та інноваційні показники, незадовільний фінансовий стан та ефективність функціонування підприємств, проблеми ресурсного забезпечення, негативні тенденції у чисельності та економічній діяльності підприємств, зростання кримінальних злочинів, корупція та дискримінація підприємців, низька конкурентоспроможність та інноваційність підприємств рівні, серед інших.

2.2.Рекомендації щодо розвитку діяльності МТП

Міжнародна торгова палата України є найбільшою та найвпливовішою бізнес-організацією в Україні, яка займається розвитком міжнародної торгівлі та залученням інвестицій до країни. Для забезпечення подальшого розвитку діяльності Міжнародної торгової палати України пропонуються наступні рекомендації:

1. Розширення партнерства з іншими торговими палатами та організаціями у світі. Це дозволить збільшити обсяги міжнародної торгівлі та залучити нових інвесторів до України. Міжнародна торгова палата України повинна розглядати можливості виходу на нові ринки, шляхом партнерства з міжнародними торговими палатами та організаціями, які мають певний досвід та контакти в цих регіонах. Це дозволить залучити нових інвесторів до України та підвищити експортні можливості українських підприємств.

Міжнародна торгова палата України повинна провести аналіз потенційних ринків, де можна розширити свою присутність. Це включає вивчення ринкових тенденцій, економічних показників та потенціалу споживачів.

Установлення прямих контактів з міжнародними торговими палатами та організаціями, які мають досвід та ресурси в цільових регіонах, є важливим. Це може бути досягнуто через організацію спільних заходів, бізнес-форумів або підписання меморандумів про співпрацю.

Важливо забезпечити обмін досвідом та кращими практиками з партнерами. Це можна здійснити через організацію семінарів, тренінгів або візитів делегацій з метою обговорення спільних проектів та взаємного навчання.

Використовувати свій вплив для лобювання інтересів українських підприємств на міжнародній арені. Це включає активну участь в роботі міжнародних форумів та організацій з метою представлення потреб та можливостей України.

Працювати з урядом та іншими зацікавленими сторонами для створення сприятливого середовища для міжнародного бізнесу. Це включає спрощення бюрократичних процедур, поліпшення правової системи та забезпечення рівних умов для всіх учасників ринку.

Розширення партнерства з іншими торговими палатами та організаціями у світі може значно сприяти залученню нових інвесторів до України та збільшенню обсягів міжнародної торгівлі. Це сприятиме розвитку українських підприємств та підвищенню їх експортного потенціалу.

2. Розвиток онлайн-платформи для здійснення міжнародних торговельних операцій. Це значно спростить процес укладання договорів та зменшить витрати на їх оформлення. Повинна розглядати можливості створення власної онлайн-платформи для здійснення міжнародних торговельних операцій, яка б включала в себе не тільки інструменти для укладання договорів, але й можливості для забезпечення безпеки операцій, аналітики ринку та інше.

Онлайн-платформа повинна мати широкий спектр функціональних можливостей для укладання та обробки міжнародних торговельних договорів. Це може включати створення та підписання електронних договорів, обмін документами та даними, систему автоматичного контролю документообігу та інші інструменти, які спростять процес операцій.

Онлайн-платформа повинна мати ефективні механізми для забезпечення безпеки міжнародних торговельних операцій. Це включає захист від шахрайства, забезпечення конфіденційності даних, шифрування комунікацій та інші заходи для забезпечення надійності та безпеки операцій.

Онлайн-платформа може надати користувачам доступ до аналітичних інструментів та інформаційних сервісів. Це дозволить підприємствам отримувати актуальну інформацію про ринок, торговельні тренди, законодавство та інші фактори, які впливають на міжнародну торгівлю.

Важливо забезпечити можливість інтеграції онлайн-платформи з існуючими системами, які використовуються українськими підприємствами, такими як системи електронного документообігу, системи обліку та управління запасами. Це дозволить забезпечити зручність та ефективність у використанні платформи.

МТП повинна розглядати можливості партнерства з іншими організаціями, які вже мають досвід у розробці та впровадженні онлайн-платформ для міжнародної торгівлі. Це може сприяти обміну досвідом та ресурсами для успішного розвитку та впровадження платформи.

Розвиток власної онлайн-платформи для здійснення міжнародних торговельних операцій може сприяти спрощенню та забезпеченню ефективності процесу укладання договорів, зменшенню витрат та підвищенню конкурентоспроможності українських підприємств на міжнародному ринку.

3. Розширення співпраці з урядовими органами та залучення їх до підтримки міжнародних торговельних проектів. Це дозволить забезпечити більш ефективний захист інтересів українських підприємств на міжнародному ринку. МТП повинна активно співпрацювати з урядовими органами України та залучати їх до підтримки міжнародних торговельних проектів. Це дозволить забезпечити більш ефективний захист інтересів українських підприємств на міжнародному ринку та залучити додаткові ресурси для розвитку міжнародної торгівлі.

Активно підтримувати постійний діалог з урядовими органами. Це дозволить обмінюватись інформацією, висловлювати свої погляди та рекомендації з питань міжнародної торгівлі та враховувати інтереси підприємств при формулюванні торговельної політики.

Виступати як активний лобіст інтересів українських підприємств перед урядовими органами. Це включає підтримку та пропаганду міжнародних торговельних проектів, висування ініціатив щодо поліпшення торговельного законодавства та регулювання, а також активну участь у дискусіях та робочих групах з питань міжнародної торгівлі.

Співпрацювати з урядовими органами для залучення додаткових ресурсів для розвитку міжнародної торгівлі. Це може включати фінансову підтримку, доступ до інфраструктури, підтримку маркетингових заходів та інші види допомоги, які сприятимуть зростанню та розвитку українських підприємств на міжнародному ринку.

Активно співпрацювати з урядовими органами у створенні сприятливого регуляторного середовища для міжнародної торгівлі. Це включає спільну роботу над поліпшенням торговельного законодавства, спрощенням процедур та обмежень, а також захистом прав та інтересів українських підприємств в рамках міжнародних договорів та угод.

Розширення співпраці з урядовими органами та залучення їх до підтримки міжнародних торговельних проектів є ключовим для забезпечення ефективного захисту інтересів українських підприємств на міжнародному ринку та залучення необхідних ресурсів для розвитку міжнародної торгівлі.

4. Організація більш активної роботи зі збільшення кількості членів Міжнародної торгової палати України. Це дозволить збільшити ресурси та вплив організації на міжнародному ринку. Міжнародна торгова палата України повинна проводити більш активну роботу по залученню нових членів до своїх лав. Це дозволить збільшити ресурси та вплив організації на міжнародному ринку та сприятиме розвитку міжнародної торгівлі.

Проводити широкомасштабну маркетингову кампанію, спрямовану на просування переваг та перспектив членства в організації. Це може включати розробку привабливої інформаційної брошури, проведення презентацій та семінарів, а також активне використання соціальних мереж та інших медіа-каналів для залучення уваги потенційних членів.

Активно співпрацювати з ключовими гравцями у сфері міжнародної торгівлі, такими як великі підприємства, асоціації та торгові організації. Це може включати укладання партнерських угод, спільну організацію заходів та співпрацю у реалізації проектів. Такий підхід допоможе залучити увагу впливових гравців та повернути їх до членства в палаті.

Активно пропагувати переваги та користі членства в організації. Це може включати надання ексклюзивних послуг та переваг для членів, таких як доступ до ринкової інформації, консультування з питань міжнародної торгівлі, участь у спеціальних заходах та виставках, а також можливість займати активну позицію при формуванні політики організації.

Зосередитися на розширенні своєї мережі партнерів та співробітників як на національному, так і на міжнародному рівні. Це може бути досягнуто шляхом підписання угод про співробітництво з асоціаціями, організаціями та установами, що мають схожі цілі та інтереси. Це дозволить палаті активно просувати свої цілі та діяти як здатний до впливу гравець на міжнародній арені.

Активна робота зі збільшення кількості членів Міжнародної торгової палати України може сприяти зміцненню ресурсів та впливу організації на міжнародному ринку, а також сприятиме розвитку міжнародної торгівлі в Україні.

5. Розвиток програм підтримки для малих та середніх підприємств, які бажають розширити свої зовнішньоекономічні зв'язки. Це допоможе залучити нових учасників на міжнародний ринок та сприятиме розвитку економіки України. Міжнародна торгова палата України повинна розробити та запровадити програми підтримки для малих та середніх підприємств, які бажають розширити свої зовнішньоекономічні зв'язки. Це допоможе залучити нових учасників на міжнародний ринок та сприятиме розвитку економіки України.

Виконання цих рекомендацій дозволить Міжнародній торговій палаті України збільшити свій вплив на міжнародному ринку та забезпечити стабільний розвиток українських підприємств.

Висновки до розділу 2

Таким чином, вдалося встановити, Асоціація «Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати (УНК МТП) є одним з найбільших суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні, який займається міжнародною торгівлею та співпрацею з іноземними партнерами.

Динаміка діяльності УНК МТП свідчить про її поступове зростання та розвиток. Організація активно співпрацює з іноземними партнерами та залучає нових членів до свого складу.

За даними звітності, у 2020 році обсяг експорту з України до країн Європи зріс у 2 рази в порівнянні з 2019 роком, що свідчить про ефективну роботу УНК МТП та її партнерів. Крім того, організація активно сприяє виробникам та експортерам українських товарів у входженні на зарубіжні ринки та розширенні експортного потенціалу України.

Використовуючи експертні методи оцінки бізнес-середовища, дослідивши велику кількість індексів та рейтингів, які показали позитивну динаміку в тому числі. Серед них Україна покращила свій рейтинг (легкість ведення бізнесу) на сім пунктів, помістивши її на 64 місце зі 190 країн в 2019 році.

Також було зазначено ряд системних загроз суб'єктам господарювання. Тож для забезпечення подальшого розвитку діяльності Міжнародної торгової палати України були запропоновані наступні рекомендації: розширення партнерства з іншими торговими палатами та організаціями світу, розвиток онлайн-платформ для здійснення міжнародних торговельних операцій, розширення співпраці з урядовими органами, організація більш активної роботи зі збільшення кількості членів МТП України, тощо.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Міжнародна Торгова Палата (МТП) - це найбільше світове бізнес-об'єднання, яке має на меті сприяння розвитку міжнародної торгівлі та підтримки підприємств у різних сферах економіки. МТП була заснована у 1919 році, щоб об'єднати бізнес-спільноти з усього світу, що бажають підвищити ефективність своєї діяльності та бути частиною міжнародної спільноти.

Однією з ключових функцій МТП є надання підтримки бізнесу та підприємств у різних сферах економіки. МТП забезпечує розвиток міжнародних відносин та залучення інвестицій, сприяє вирішенню питань міжнародної торгівлі, зокрема, у сфері права, регулювання, стандартизації та співпраці між різними країнами.

Ключовими характеристиками МТП є її міжнародний статус та представленість у більш ніж 130 країнах світу, що дає змогу охоплювати широкий спектр ринків та діяти в умовах глобалізації світової економіки. Великий досвід МТП у вирішенні питань міжнародної торгівлі дозволяє їй бути притягнутою до участі в різних проектах та ініціативах, які розробляються для розвитку міжнародної торгівлі.

МТП має значний вплив на прийняття міжнародних стандартів та правил, що регулюють міжнародну торгівлю. Вона є важливим міжнародним форумом для обговорення та вирішення різноманітних питань, пов'язаних з міжнародною торгівлею, тому її рекомендації та рішення мають вагомий значимість для міжнародної спільноти.

Також МТП створює сприятливі умови для розвитку бізнесу, що дозволяє компаніям з усього світу здійснювати ефективну торгівлю та розширюватися на нові ринки. Це досягається через проведення різноманітних ділових форумів, де представники бізнесу можуть обговорювати питання співпраці та знаходити нові партнерство.

Отже, можна стверджувати, що Міжнародна Торгова Палата є невід'ємною складовою глобальної економіки та має великий вплив на міжнародну торгівлю та бізнес в цілому. Її діяльність спрямована на розвиток

міжнародних відносин, збільшення ефективності торгівлі та сприяння взаємовигідній співпраці між країнами.

Під час проведення аналізу діяльності МТП було встановлено, що ця організація виконує надзвичайно важливу функцію в підтримці та розвитку економіки України.

МТП України є важливим гравцем на ринку зовнішньоекономічних відносин та розвитку підприємництва в Україні, завдяки своїм ініціативам та проектам, які сприяють підтримці підприємницької діяльності та залученню іноземних інвестицій.

Одним із напрямків діяльності організації є підтримка українських компаній у їхній діяльності на міжнародних ринках. Міжнародна Торгова Палата України здійснює різні заходи для просування українських товарів та послуг на зарубіжних ринках, сприяє розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та відкриває нові можливості для українських компаній на міжнародному ринку.

Крім того, МТП України є важливим інструментом для залучення іноземних інвестицій до України. Організація організовує різні заходи, на яких представники іноземних компаній можуть ознайомитись з інвестиційним кліматом в Україні та знайти нових партнерів для співпраці.

Також слід відзначити, що МТП України відіграє важливу роль у підтримці підприємництва в Україні. Організація сприяє обміну досвідом та знаннями між українськими та зарубіжними підприємцями, залучає до співпраці різні бізнес-структури та сприяє розвитку сфери малого та середнього бізнесу в Україні.

Таким чином, МТП України заслуговує на високу оцінку за свою роботу та важкий внесок у розвиток економіки України.

У наш час, міжнародний бізнес став невід'ємною складовою економічного розвитку всіх країн світу. Це стимулює зростання конкуренції між країнами та підприємствами, що вимагає від учасників ринку постійного аналізу та оцінки ризиків.

Серед найважливіших аспектів, які впливають на успішність міжнародного бізнесу, можна виділити сприятливість бізнес-середовища. Саме тому, оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу є дуже важливим завданням, яке допомагає зробити обґрунтовані рішення.

Один з методів оцінки сприятливості бізнес-середовища - це індексний метод. Він полягає у визначенні показника на основі декількох критеріїв, що дозволяє зробити комплексну оцінку. За результатами дослідження було встановлено, що індексний метод є ефективним інструментом для визначення сприятливості середовища міжнародного бізнесу. За допомогою цього методу можна порівнювати різні країни та оцінювати їхню привабливість для інвесторів.

Проте, варто зазначити, що індексний метод не є універсальним і може мати свої недоліки. Наприклад, він не враховує всі аспекти, які можуть впливати на міжнародний бізнес, такі як політична стабільність, культурні відмінності, економічна політика та інші.

Отже, використання індексного методу для оцінки сприятливості середовища міжнародного бізнесу є досить ефективним підходом, але його результати потрібно розуміти у контексті інших факторів, які можуть вплинути на міжнародний бізнес. Важливо враховувати те, що рівень сприятливості бізнес-середовища може змінюватися з часом, тому оцінка потребує постійного оновлення та перевірки.

Нарешті, вирішення завдання оцінки сприятливості середовища міжнародного бізнесу з використанням індексного методу може допомогти підприємствам зробити обґрунтовані рішення та підвищити свою конкурентоспроможність на світовому ринку.

Для успішного розвитку діяльності Міжнародної торгової палати (МТП) пропонуються наступні рекомендації. По-перше, необхідно активізувати маркетингові та просувальні заходи МТП, зосередившись на підвищенні її видимості та привабливості для потенційних членів та партнерів. Друга рекомендація - розвивати та підтримувати міжнародні зв'язки МТП шляхом

активної участі в міжнародних торгових форумах, виставках та конференціях. Третя рекомендація - надавати додаткові послуги та ресурси для своїх членів, такі як консультації з експорту-імпорту, доступ до ринкової інформації та навчальних програм. Крім того, важливо постійно аналізувати та оцінювати ефективність діяльності МТП та вносити необхідні корективи для досягнення поставлених цілей. Загалом, виконання цих рекомендацій сприятиме зміцненню позиції Міжнародної торгової палати та розвитку її діяльності у міжнародному торговельному середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Filosofskiy slovar [The Dictionary of philosophy] / ed. by I. Frolov: Politizdat, 2018. — 592 p.
2. Акофф Р. Планування майбутнього корпорації / Р. Акофф // пер. з англ., під ред. В. Данілова-Данільяна. — М. : Прогресс, 2017. — 328 с.
3. Александрова Б. Економічна ефективність неприбуткових організацій: методологія та особливості / Б. Александрова / Культура народів, 2018. — № 265. — С. 12-16.
4. Александрова Б. Зарубіжний досвід діяльності торгово-промислових палат та перспективи його застосування в Україні / Б. Александрова // Бізнес-інформ. Харків, 2017. — № 12. — С. 73–77.
5. Александрова Б. Місце Торгово-промислової палати України в системі стимулювання підприємницького розвитку / Б. Александрова // VII Всеукраїнська конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Розвиток національних економічних систем в умова глобалізації: актуальні проблеми теорії та практики». 2016. – С. 59-61.
6. Александрова Б. Представництво інтересів як функція впливу на формування державної політики: світовий досвід / Б. Александрова // матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання соціально- економічного розвитку держави, регіону та підприємництва», 27-28 листопада 2016 р. — Львів, 2015. — С. 31-33.
7. Александрова Б. Сучасні роль та функції Торгово-промислової палати України / Б. Александрова // тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічний розвиток України регіонів», 22-23 листопада 2018 р. — Запоріжжя, 2018. — С. 142-143.
8. Александрова Б. Тенденції активізації підприємницької діяльності / Б. Александрова // Матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Економічна політика країн ЄС», 23-25 жовтня 2013 р.- 2018. — С. 34-36.

9. Александрова Б. Торгово-промислові палати та активізація розвитку підприємництва: теоретичний аспект / Б. Александрова // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Економіка. — Випуск 43. — 2019. — С. 49-52.
10. Бойченко В. Сутність регіонального інноваційного розвитку / В. Бойченко Вісник СумДУ. Серія: Економіка. — 2021. — № 4. — С. 127-132.
11. Варналій З. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: [монографія] / за ред. З.С. Варналія. — К. : НІСД, 2017. — 820 с.
12. Варналій З. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З. Варналій. [4-те вид.]. — К. : Знання, 2018. — 302 с.
13. Герасимчук В. Г. Діагностика системи управління підприємством: Навч. посібник. — К.: ІСДО, 2015. — 120 с
14. Горбатенко Ю. Концептуальные основы построения эффективного механизма стимулирования развития малого предпринимательства /Ю. Горбатенко // Финансы, учет, банки: сборник научных трудов. – Випуск 14 / под общ. ред. П. Егорова. — ДонНУ, Каштан, 2015. — С. 152-156.
15. Господарський кодекс України. Ст.21 «Об'єднання підприємців» — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/gospodars_kij_kodeks_ukraini/statja-42.html/
16. Гурняк І. Проблематика реформування вітчизняного інституту торгово-промислових палат / І. Гурняк // Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник. — Випуск 12. — Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. — С. 73-78.
17. Дакус А. Економічний розвиток підприємства: сутність та визначення [Електронний ресурс] / А. Дакус. — Режим доступу: <http://probleconomy.kpi.ua/pdf/2012-3/>
18. Денисюк О. Проблеми становлення та механізм державної підтримки та регулювання розвитку підприємництва в Україні / Вісник Львівської фінансової академії: збірник наукових статей. Серія: Економічні науки // гол.

- ред. П. Буряк., Львів : Львівська державна фінансова академія, 2017. – С.72-78.
19. Добкіна-Недожій К. Торгово-промислова палата України: історико-правові аспекти виникнення та становлення / К. Добкіна-Недожій // Вісник прокуратури. — 2018. — № 8. — С. 120-124.
20. Єгоров П., Карпова Е. Управління розвитку малого підприємства: [монографія] / П. Єгоров, Е. Карпова. — 2017. — 232 с.
21. Економічний словник: наукове видання / Г. Осовська, О. Юшкевич, Й. Завадський. — К. : Кондор, 2017. — 360 с.
22. Електронний бізнес-словник [Електронний ресурс] / Поняття «підприємництво». — Режим доступу: <http://www.businessdictionary.com/definition/entrepreneurship.html>
23. Іванюта В. Сучасні теоретичні положення щодо розвитку підприємництва в Україні: європейські орієнтири / В.Ф. Іванюта // Матеріали за 4-ту міжнародна наукову практичну конференцію. 2018. — С. 7-11.
24. Коваль Я. Алгоритм роботи громадських організацій в сфері розвитку підприємництва в Україні /Я. Коваль // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. — 2021. — №2. — С. 162-170.
25. Криштоф Н. Державні системи та механізми підтримки підприємництва / Н. Криштоф // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції/ відп. ред. А. Мазаракі. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. — С.146- 149.
26. Крупка М. Фінансово-економічні аспекти розвитку малого підприємництва в Україні / М. Крупка // Фінанси України. — 2018. — № 5. — С. 72-81.
27. Мале і середнє підприємництво в Україні: стан розвитку та регіональні відмінності (2010–2014 роки) / Н. Ходько, Н. Балдич, Л. Чорній. — К. : Проект USAID «Впевнений бізнес — заможна громада», Центр міжнародного приватного підприємництва, 2015. — 96 с.

28. Мяло Н. С. Тенденції розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / Н. С. Мяло, С. В. Войтко. — 2016. — Режим доступу до ресурсу: <http://conf.management.fmm.kpi.ua/proc/article/view/62601>
29. Офіційний сайт Американської торгової палати в Україні. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.chamber.ua/, вільний. —
30. Офіційний сайт Державної служби статистики України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
31. Офіційний сайт Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/>
32. Офіційний сайт Європейської Комісії. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ec.europa.eu/>
33. Офіційний сайт Національного банку України. — [Електронний ресурс].
34. Офіційний сайт проекту «Рейтинг конкурентоспроможності». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.imd.org/wcc/
35. Офіційний сайт Торгово-промислової палати України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ucci.org.ua
36. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 року № 1160-IV [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : [сайт]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1160-15/>
37. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р., 2013, № 3 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : [сайт]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4618-17/paran3#n3/>
38. Про торгово-промислові палати в Україні : Закон України від 2.12.1997р. № 671/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — № 13. — С. 52.
39. Реверчук С. Малий бізнес: методологія, теорія і практика / С.К. Реверчук. — Львів : Ун-т ім. І. Франка, 2022. — 192 с. Режим доступу: www.bank.gov.ua/control/uk/index

40. Романенко О. Фінанси / О. Романенко. — К. : Центр навчальної літератури, 2018. — 312 с.
41. Сайт Державної регуляторної служби України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.loda.gov.ua/>
42. Статут Торгово-промислової палати України. — м. Київ, 2021р. — 20 с.
43. Харитонюк О.І. Зарубіжний досвід взаємодії торгово-промислових палат із суб'єктами малого бізнесу: уроки для України / О.І. Харитонюк // Економічний форум. — 2017. — № 11. — С. 4-8.
44. Чижиков Г. Економічні інтереси суб'єктів малого бізнесу в умовах інтеграції економіки України у світове господарство / Г. Чижиков // Економіст. 2019. — № 3. — С. 44-47.
45. Швець В. Малий бізнес: інвестиційні важелі розвитку, проблеми та перспективи / В. Швець // Вісник економічної науки України. — 2018. — № 1. — С. 105-112.
46. Щирук Т.Д. Можливості імплементації в Україні зарубіжного досвіду підтримки малого бізнесу / Т.Д. Щирук // Науковий вісник РДГУ. — 2019. — Вип. 7(43). — С. 84-87.
47. Щурик О.І. Система управління ефективністю діяльності підприємства в мінливих ринкових умовах / О.І. Щурик // Ефективна економіка. — 2019. — № 4. — С. 7-12.
48. Юхименко А.В. Ефективність діяльності підприємства під впливом зовнішнього середовища / А.В. Юхименко // Економічна думка. — 2018. — № 4. — С. 7-12.

ДОДАТКИ

Додаток А

Характер впливу факторів зовнішнього середовища на процеси формування, використання та розвитку економічного потенціалу

Групи пок-ів	Показники	Характер впливу на економічний потенціал підприємства	С/Д
Інноваційні	Фінансування інноваційної діяльності підприємства за рахунок держбюджету, млн. грн.	Він відображає рівень державної підтримки інноваційної діяльності вітчизняних підприємств, що створює сприятливі умови для розвитку інноваційної складової потенціалу суб'єкта господарювання.	С
	Кількість наукових організацій	Збільшення кількості вітчизняних наукових організацій свідчить про прискорені темпи інноваційного розвитку та створює передумови для плідної співпраці вітчизняних компаній з науковими центрами та організаціями.	С
	Обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт, млн. грн.	Він відображає загальний обсяг фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних і розробок, що проводяться в країні. Тому зростання їх чисельності створює можливості для оновлення матеріально-технологічної бази, впровадження нових прогресивних технологій на підприємствах. Тобто створюється сприятливе середовище для нарощування потенціалу виробничо-технологічної складової	С
	Питома вага підприємств, що займалися інноваціями	Кількість (відсоток) підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, є одним із важливих показників вимірювання загального рівня національного інноваційно-технологічного розвитку. Тому зростання цього показника є позитивним зрушенням для економіки держави в цілому, особливо економічного потенціалу суб'єктів господарювання.	С
Інвестиційні	Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн. дол. США	Відображає рівень привабливості країни для іноземних інвесторів. Таким чином, позитивна динаміка показника свідчить про збільшення можливостей вітчизняних підприємств щодо залучення іноземних капітальних інвестицій та розвитку потенційного інвестиційного сегменту	С
	Прямі іноземні інвестиції з України, млн. дол. США	Він відображає рівень капітальних інвестицій в Україну, і зростання цього показника є позитивним явищем, що свідчить про розвиток країни у світі, налагодження партнерських відносин на міжнародній арені. Це створює більш сприятливі умови для потенційних інвестицій та розвитку складових ринку	С
	Освоєно інвестицій в основний капітал за рахунок коштів Державного бюджету, млн. грн.	Це свідчить про загальний рівень участі держави в оновленні матеріально-технічної бази вітчизняних підприємств та соціально-економічному розвитку країни. Зростання цього показника створює ширші можливості для залучення інвестиційних ресурсів і розвитку потенціалу компанії	С

Продовження додатку Е

Фінансові	Середній офіційний курс націо-нальної грошової одиниці до 1 дол. США (грн.)	Фактично він відображає непрямі котирування національної валюти та долара, тому зростання показника свідчить про зниження купівельної спроможності гривні, в результаті інфляції, фінансових криз та інших негативних змін в економіці країни. Це негативно впливає на можливості розвитку всіх складових економічного потенціалу вітчизняних підприємств	Д
	Індекс споживчих цін, %	Він відображає зміну ціни з часом і відображає процес інфляції в країні. Підвищення цього показника свідчить про подорожчання всіх товарів, робіт, послуг, про погіршення макроекономічної ситуації в країні, що негативно впливає на процес формування та розвитку потенціалу підприємства, відповідно	Д
	Індекс цін виробників промислової продукції, %	Демонструє зміни цін промислової продукції у часі. Свідчить про зростання цін промислової продукції та є негативним фактором, адже може призвести до втрати традиційних споживачів	Д
	Облікова ставка НБУ	Ціни на рефінансування комерційних банків від імені Національного банку України. Тому її зростання призводить до подорожчання кредитного фондування для юридичних і фізичних осіб, що ускладнює залучення зовнішніх фінансових ресурсів та негативно впливає на формування фінансової та інших складових потенціалу суб'єкта господарювання.	Д
Кадрові	Кількість осіб, що навчалися у ВНЗ I-IV рівнів акредитації, тис. осіб	Ці показники однаково впливають на економічний потенціал бізнесу. Вони відображають інтелектуальний розвиток та освітній рівень потенційної робочої сили. Відповідно вони створюють умови для розвитку трудової складової економічного потенціалу підприємства	С
	Кількість аспірантів на кінець року, осіб		С
	Кількість докторантів на кінець року, осіб		С
	Віезд спеціалістів з науковими ступенями за межі України, осіб		Д
Кон'юнктурні	Валовий внутрішній продукт, млн. грн.	Він є різницею між обсягом виробництва в ринкових цінах і проміжним споживанням у цінах покупця і є одним із основних показників економічної стабільності країни. Отже, зростання цього показника свідчить про позитивні зміни в національній економіці та є сприятливим фактором зовнішнього середовища для розвитку потенціалу вітчизняних підприємств.	С
	Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.	Зростання цього показника свідчить про позитивну динаміку в економіці країни	С
	Зведений бюджет України, млн. грн.	Сума всіх бюджетів, що входять до бюджетної системи України. Зростання цього показника є свідченням зміцнення економіки країни, зростання ВВП та інших макроекономічних показників.	С

Загальні обсяги експорту товарів, млн. дол. США

Вони відображають стан і розвиток партнерських відносин країни з іноземними державами, позицію країни на світовому ринку. Отже, зростання цих показників свідчить про посилення обміну товарами та послугами з іншими країнами, успішність процесу глобалізації та

С

